

**Politechnika
Warszawska**

Wydział Instalacji Budowlanych,
Hydrotechniki i Inżynierii Środowiska

Intensywne aranżacje roślinne w pomieszczeniach – wyzwania, korzyści, konsekwencje

Halina Gackowska, FLORABO
Zuzanna Skrzyńiarz, FLORABO
Jerzy Sowa, Politechnika Warszawska

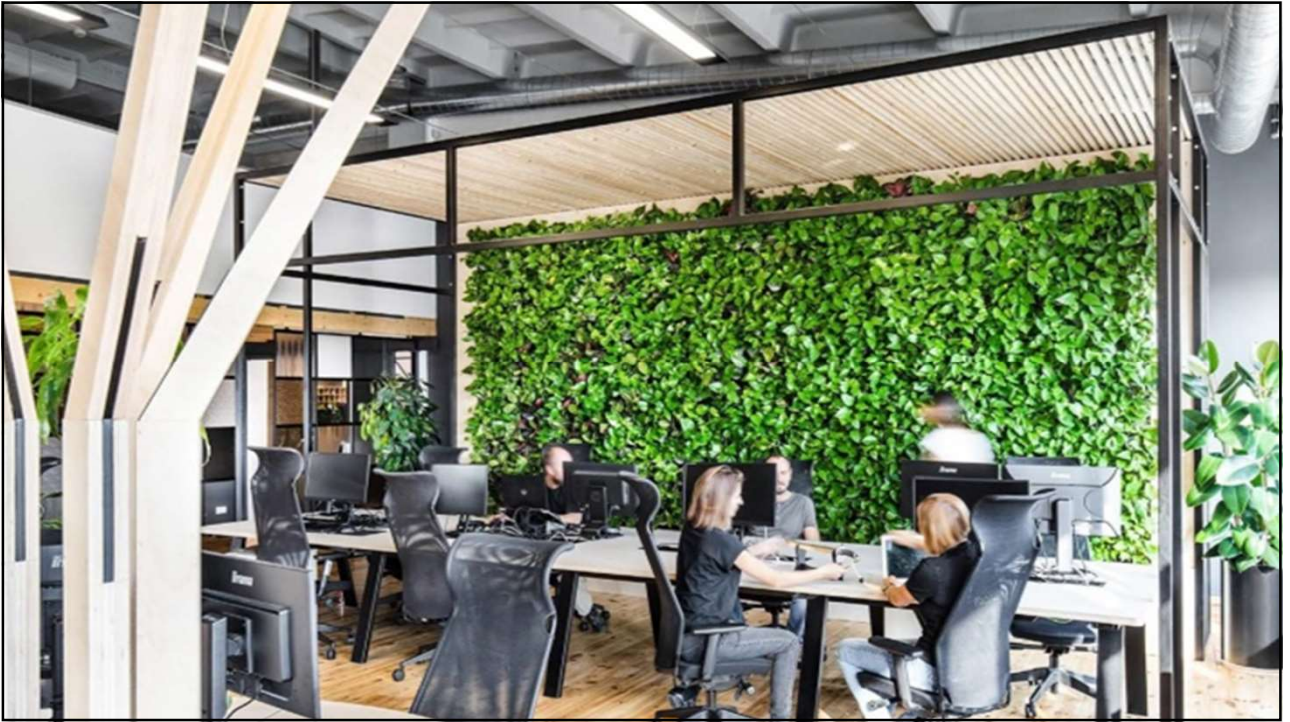

1

2

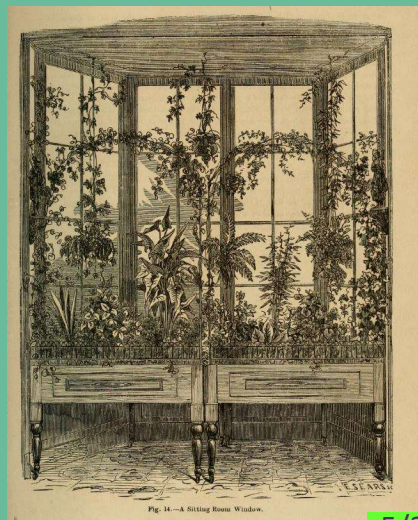
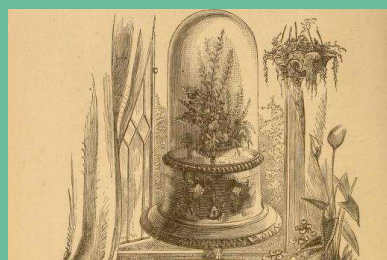
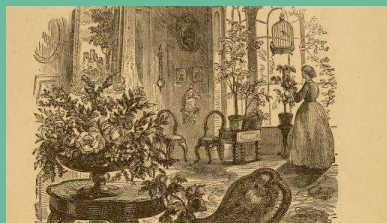
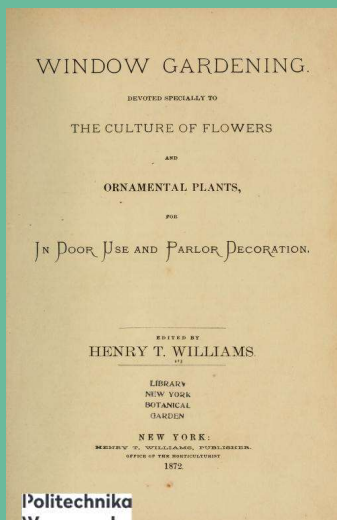
3

4

Rośliny ozdobne we wnętrzach pojawiły się w XIX w.

5

Biofilia - Edward O. Wilson

Wrodzone ludzkie upodobanie do natury (biofilia), to koncepcja, która od kilku już dziesięcioleci jest uznawana przez naukowców i projektantów, a intuicyjnie przez setki lat przez ogół ludności. Termin biofilia spopularyzował w latach 80. XX wieku amerykański biolog Edward O. Wilson.

Praktycznym efektem coraz większej popularności tej koncepcji jest nowy trend w projektowaniu wnętrz (ang.) "biophilic design".

Projektowanie zgodne z ideą biofilii opiera się na trzech zasadach: wprowadzanie natury do wnętrza, wprowadzanie odpowiedników i substytutów natury oraz charakter (natura) przestrzeni.

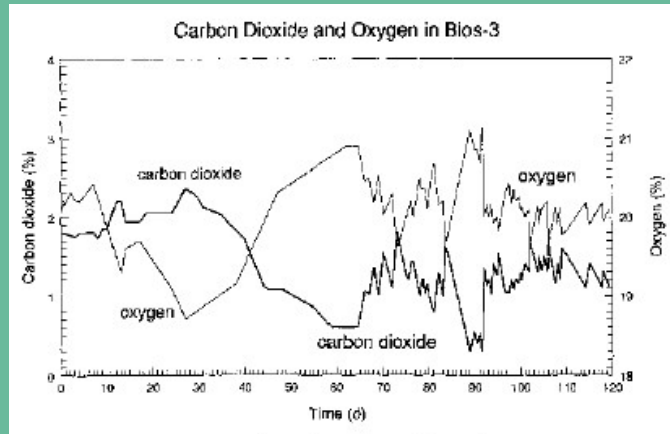

6

Zamknięte ekosystemy (Bios-3, Krasnojarsk, ZSRR/Rosja)

<http://www.biosmhars.eu>

Salisbury et al 1997, Bios-3: Siberian Experiments in Bioregenerative Life Support

Zmienność stężenia O_2 : 18,7-21% !

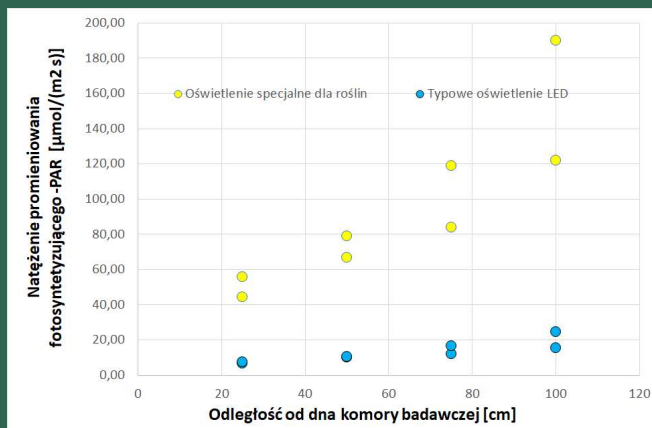
Zmienność stężenia CO_2 : 0,5-2,2% (5000-22000) ppm!

7/22

Politechnika
Warszawska

7

Własne badania nad roślinami ozdobnymi

Rośliny:

- Aglaonema
- Epipremnum złociste
- Ficus Elastica
- Sansewieria

Badane typy oświetlenia:

- Oświetlenie specjalne dla roślin
- Typowe oświetlenie LED

Politechnika
Warszawska

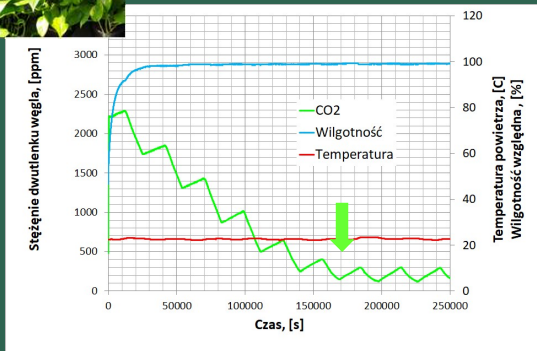
8/22

8

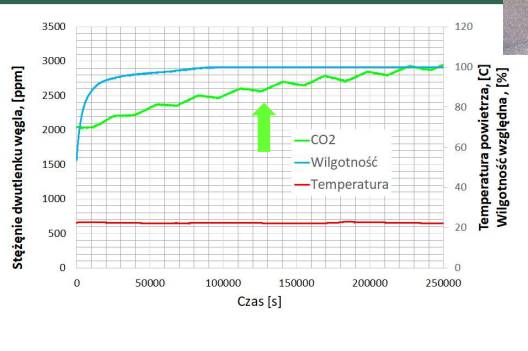
Procesy fotosyntezy i foto-oddychania

Epipremnum złociste
 Oświetlenie specjalne dla roślin
 Dominacja procesu fotosyntezy

Ficus elastica
 Typowe oświetlenie LED
 Dominacja procesu foto-oddychania

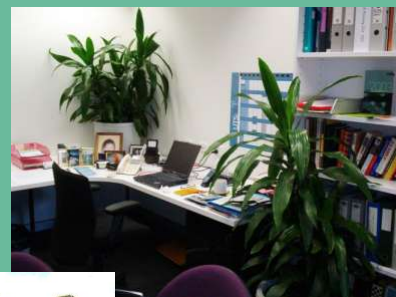
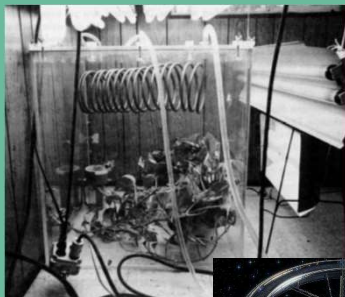

Zdolność roślin do usuwania LZO

Oryginalne badania NASA

Półka spin-off prowadząca intensywny marketing

Rozczarowanie użytkowników

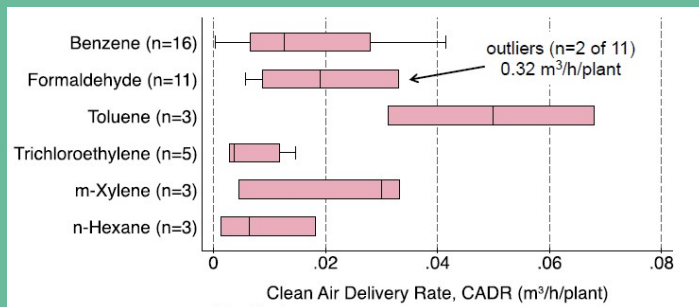

Jak dobrym biofiltrem powietrza jest pojedyncza roślina?

Efekt zależy od:

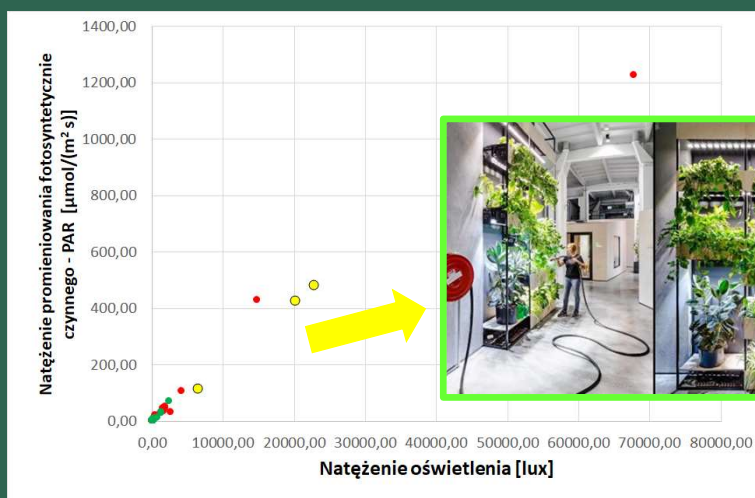
- gatunku rośliny,
- podłoża,
- parametrów oświetleniowych,
- temperatury i wilgotności powietrza,
- związku chemicznego
- stężenia związku chemicznego,
- występowania mieszaniny wielu związków.

Waring MS, Bio-walls and indoor houseplants: facts and fictions 2016

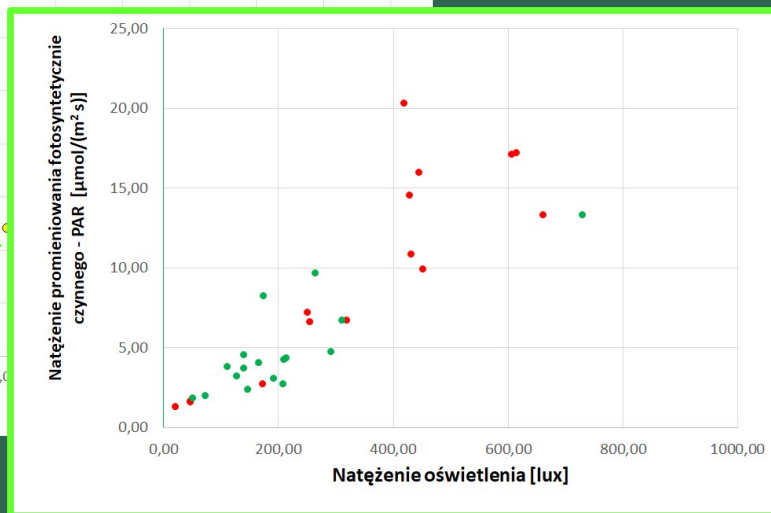
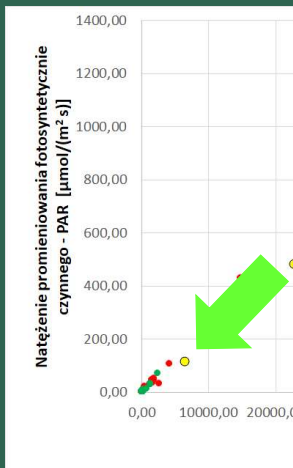
11

Natężenia promieniowania fotosyntetycznie czynnego spotykane w budynkach biurowych

12

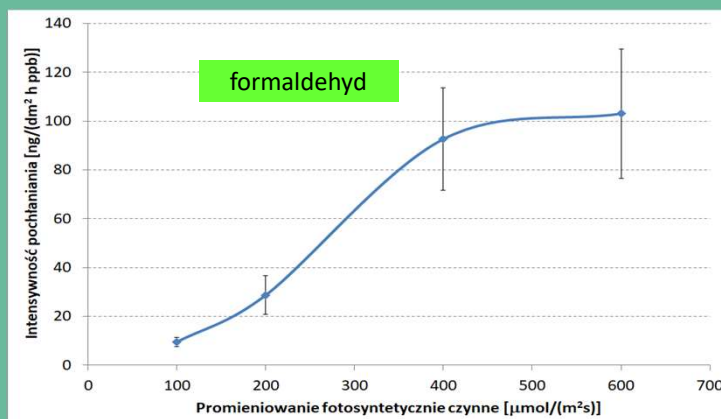
Natężenia promieniowania fotosyntetycznie czynnego na typowych stanowiskach pracy biurowej

13

Czy tak zebrane wyniki są porównywalne?

Oleander
Nerium indicum

Kondo, T et al. (1995). Absorption of formaldehyde by oleander (*Nerium indicum*)

14

Badania sorpcji LZO przez rośliny ozdobne wraz z substratem

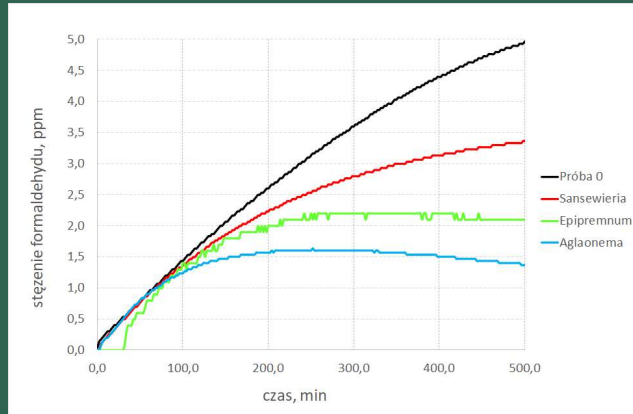
Badane zanieczyszczenia:

- Benzen
- Fenol,
- Formaldehyd
- Styren
- Toluen

Rośliny:

- Sansewieria
- Epipremnum
- Aglaonema

Liczba roślin w komorze 1,2,3

15/22

Jaka jest wymagana liczba roślin na metr kwadratowy powierzchni dla osiągnięcia zauważalnego efektu?

Założenia:

Powierzchnia pomieszczenia 60 m²

Kubatura 180 m³

Rekord aranżacji FLORABO 5,44 rośliny/m² podłogi !

Założona efektywność biofiltracji	Liczba wymian powietrza w pomieszczeniu [h ⁻¹]			
	0,2	0,5	1	2
10%	3	8	17	33
25%	10	25	50	100
50%	30	75	150	300

16/22

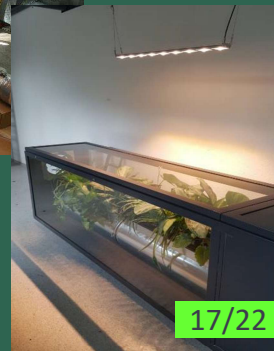

Filtr aktywny biologicznie: koncepcja i badania w skali laboratoryjnej

moduł kwiatowy,
moduł wentylatora,
moduł filtracji dodatkowej (filtr węglowy)

Szacowana
wartość CAD
ok. 30 m³/h !!!

CD Projekt Red, Warszawa, Polska

Powierzchnia biura: 3633 m²

Pracownicy: około 350 osób.

- Zielona ściana 40 m² 1080 roślin
- 50 zwieszonych biofiltrów pasywnych z 200 roślinami
- 80 zwieszonych biofiltrów z wymuszonym przepływem z 320 roślinami
- 60 roślin dużych i średniej wielkości (wysokości 80-150 cm)

Philodendron Xanadu, Philodendron "CumLuade", Philodendron scandens, Epipremnum aureum, Alocasia Gaganea, Scindaptus pictus, Aglaonema Silver Bay, Chlorophytum comosum, Monstera Deliciosa.

Jaka jest wymagana liczba filtrów aktywnych biologicznie do osiągnięcia zauważalnego efektu?

Założenia:

Powierzchnia pomieszczenia 60 m²

Kubatura 180 m³

Założona efektywność biofiltracji	Liczba wymian powietrza w pomieszczeniu [h ⁻¹]			
	0,2	0,5	1	2
10%	0,13	0,33	0,67	1,33
25%	0,40	1,00	2,00	4,00
50%	1,20	3,00	6,00	12,00

Wpływ roślin na temperaturę i wilgotność powietrza

Budynek biurowy 3 kondygnacyjny

Lokalizacja: Warszawa-Włochy

Wentylacja mechaniczna $V_{\text{hig}} = 30 \text{ m}^3/\text{h}$; ($> 6,0 \text{ m}^3/(\text{h m}^2)$);

Regulacja temperatury: Klimakonwektory wentylatorowe (woda 12/18°C; 45/35°C).

Projektowane parametry mikroklimatu

- Lato: temperatura powietrza $t_p \approx +25-26^\circ\text{C}$, ϕ wynikowa
- Zima: temperatura powietrza $t_p = +20^\circ\text{C}$ $\phi > 40\%$

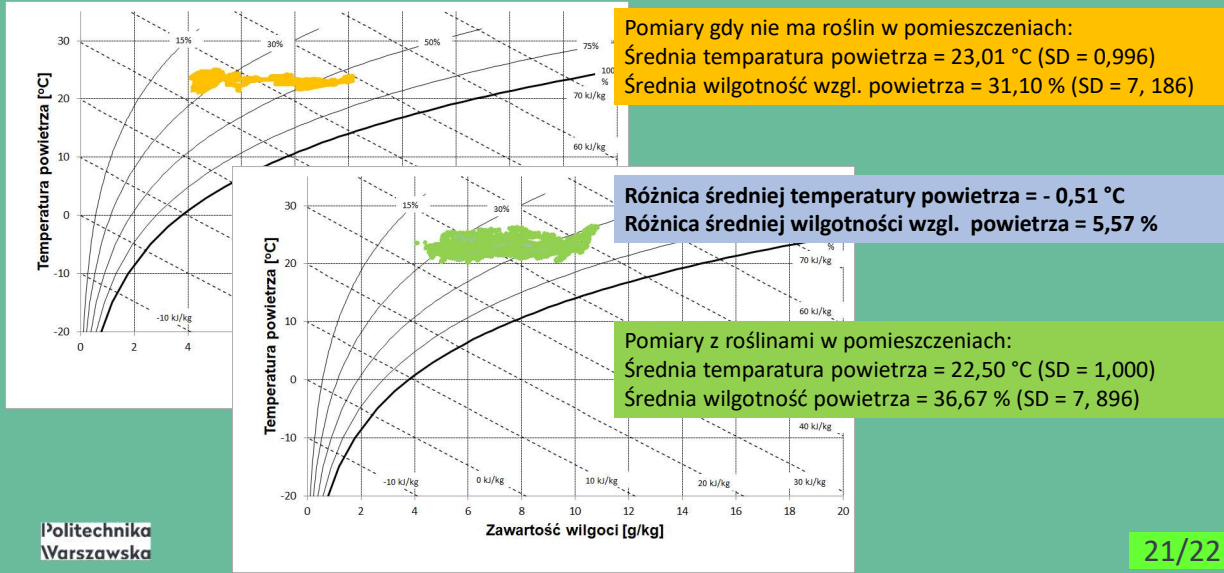
Urządzenia przeciwsłoneczne: żaluzje zewnętrzne

Okres pomiarów: 20 kwietnia – 15 maja

Badane pomieszczenia: pom 1 osobowe wydzielone z przestrzeni open space o pow. 15,87 m² oraz 13,47 m².

Temperatura i wilgotność powietrza

21

Rośliny w zaawansowanym projektowaniu procesów klimatyzacyjnych

Aranżacja roślinna odpowiada wzrostowi obecnie przyjętych zysków wilgoci o:

- 21 % przy 100 % obecności pracowników,
- 42 % przy 50 % obecności pracowników.

22

Podsumowanie (1)

- Zapotrzebowanie człowieka na ilość tlenu niezbędną do życia jest równe jego produkcji z ok. 0,64 kg biomasy roślinnej w korzystnych warunkach środowiskowych. Odpowiada to powierzchni liści ok. 28 m². W rzeczywistych pomieszczeniach powierzchnie liści rzadko przekraczają 5% tej wartości.
- W dobrze naświetlonych, silnie zagęszczonych i słabo wentylowanych pomieszczeniach o stężeniach CO₂ rzędu 1500-2000 ppm następuje bardzo szybki wzrost roślin, niestety przy niewielkiej poprawie jakości środowiska.
- Zdolność pojedynczych roślin do oczyszczania powietrza z lotnych związków organicznych jest ograniczona. W zależności od wielkości rośliny, natężenia oświetlenia i związku chemicznego pojedyncza roślina ozdobna może być traktowana jako oczyszczacz powietrza o wskaźniku CADR rzędu 0,02 – 0,06 m³/h. W pomieszczeniach o bardzo dużym wypełnieniu roślinami łączny efekt może odpowiadać oczyszczaczowi o wydajności 10-20 m³/h.
- Próbki roślin i substratów przed końcową instalacją w „zielonych” biurach powinny być sprawdzone pod względem emisji substancji zapachowych.
- W przypadku gdy przestrzeń biurowa charakteryzują się silnym zróżnicowaniem natężenia promieniowania fotosyntetyzującego PAR, należy doświetlać rośliny w niekorzystnych lokalizacjach specjalnymi lampami lub stosować rotację roślin.

Podsumowanie (2)

- W „zielonych” pomieszczeniach biurowych zyski wilgoci po uwzględnieniu typowego serwisowania roślin są wyższe od założonych w projekcie o 20-40%. W budynkach wyposażonych w systemy klimatyzacji powietrzno-wodnej może to powodować wzrost zawartości wilgoci o ok 0,5-1 g/kg (możliwe wrażenie duszności) oraz wzrost temperatury punktu rosy o ok. 1K (np. groźba wykraplania wilgoci w aktywnych belkach chłodzących).
- W okresie zimowym zwiększone zyski wilgoci korzystnie wpływają na wzrost wilgotności względnej powietrza i stwarzają okazję do zmniejszenia kosztów nawilżania powietrza.
- W wyniku odparowania wody powietrze w „zielonych” biurach ulega lekkiemu ochłodzeniu. Efekt chłodzący zwykle nie przekracza 1,5-2 W/m² podłogi, ale lokalnie bezpośrednio przy dużych aranżacjach roślinnych może być większy.

Dziękuję za uwagę

Źródło: <http://workplace.pl/>, foto: Adam Grzesik